

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Architecture of Aspiration. Exploring Upward Mobility, PG_00206979						
Kierunek studiów	International Business (O), Logistics and Mobility (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			angielski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		mgr Christian Orobello				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wybranymi teoriami i koncepcjami nauk społecznych i ekonomicznych wyjaśniającymi zależności między potrzebami człowieka, ubóstwem, nierównościami społecznymi oraz mobilnością społeczno-ekonomiczną. Przedmiot dostarcza wiedzy na temat społecznych, ekonomicznych i instytucjonalnych uwarunkowań wpływających na szanse rozwojowe jednostek i społeczeństw.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LMMU2_W11] zna szczegółowe zasady tworzenia oraz rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystując wiedzę z zakresu ekonomii, finansów, nauk o zarządzaniu, logistyki i mobilności	Student zna i rozumie znaczenie szans rozwojowych, kapitału społecznego oraz czynników instytucjonalnych wpływających na aktywność ekonomiczną i rozwój jednostek oraz społeczności.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[LMMU2_W05] ma wiedzę o człowieku jako producencie i konsumencie oraz wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i struktur społecznych	Student zna i rozumie zależności między potrzebami człowieka, funkcjonowaniem społeczeństwa oraz społeczno-ekonomicznymi uwarunkowaniami mobilności społecznej i rozwoju jednostek.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[IBMU2_W03] zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię i koncepcje właściwe dla biznesu międzynarodowego, ekonomii międzynarodowej i finansów międzynarodowych oraz dyscyplin pokrewnych.	Student zna i rozumie terminologię oraz podstawowe koncepcje wykorzystywane do analizy potrzeb człowieka, mobilności społeczno-ekonomicznej i nierówności społecznych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[IBMU2_W04] zna i rozumie w pogłębionym stopniu współczesne teorie biznesu międzynarodowego oraz ekonomii międzynarodowej, w tym różnice między głównymi nurtami tych teorii, główne tendencje ich rozwoju oraz ich implikacje dla praktyki gospodarczej.	Student zna i rozumie wybrane współczesne teorie wyjaśniające zależności między potrzebami człowieka, nierównościami społecznymi i mobilnością społeczno-ekonomiczną oraz ich implikacje dla polityki publicznej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport

Treści przedmiotu	1. Potrzeby człowieka a problem mobilności społecznej a) Mobilność społeczno-ekonomiczna b) Hierarchia potrzeb Masłowa c) Sprawczość jednostki a bariery strukturalne d) Potrzeby jako kategorie psychologiczne i polityczne 2. Hierarchia potrzeb Masłowa: geneza, popularność i wykorzystanie w polityce publicznej a) Psychologia humanistyczna b) Samorealizacja c) Piramida potrzeb jako model normatywny d) Implikacje dla polityki publicznej 3. Cztery główne krytyki modelu Masłowa: linearność, uniwersalność, niewidoczność strukturalna i podejście zdolności a) Krytyczne spojrzenie na model Masłowa b) Uniwersalność a uwarunkowania kulturowe c) Nierówności strukturalne i podejście zdolności (Capability Approach) 4. Ekonomia polityczna i podejście zdolności a) Podejście zdolności (Capability Approach) b) Ekonomia instytucjonalna c) Deficyt zdolności a ubóstwo 5. Stratyfikacja społeczna i teorie mobilności a) Stratyfikacja społeczna b) Reprodukacja społeczna c) Teorie mobilności społecznej i awansu społecznego 6. Projektowanie badań: metody mieszane, analiza dyskursu i podejścia porównawcze a) Badania z wykorzystaniem metod mieszanych (mixed methods) b) Porównawcza analiza polityk publicznych c) Wtórna analiza danych 7. Weryfikacja trafności teoretycznej modeli potrzeb człowieka a) Niesekwencyjne zaspokajanie potrzeb b) Perspektywy międzykulturowe c) Przynależność społeczna i inkluzja społeczna 8. Wyniki badań empirycznych: wynagrodzenia, ubóstwo i więzi społeczne a) Kapitał społeczny b) Ubóstwo i mobilność społeczna c) Korelacja a przyczynowość 9. Strukturalne i intersekcjonalne perspektywy mobilności społecznej a) Intersekcjonalność b) Płeć, klasa społeczna i rasa c) Niekorzystne uwarunkowania geograficzne 10. Finansjalizacja podstawowych potrzeb: przypadek gospodarki wodnej w Kalifornii a) Prawa społeczne a mechanizmy rynkowe b) Finansjalizacja c) Konsekwencje dystrybucyjne 11. Szanse rozwojowe, wspólnota i więzi społeczne a) Struktury szans (opportunity structures) b) Odpowiedzialność społeczna c) Zaangażowanie obywatelskie i społeczne 12. Model „Architecture of Aspiration” a) Prawa i szanse rozwojowe b) Wzajemny kontrakt społeczny c) Implikacje dla polityki publicznej i kierunki dalszych badań		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	realizacja projektu zaliczeniowego	51.0%	50.0%
	test śródsesemestralny	51.0%	50.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur Orobello, C. (2024) "Homeless in Europe: A Closer Look at the Homeless in a Cash-free Economy: The Example of Poland". <i>Studia Europejskie – Studies in European Affairs</i>, 4/2024, pp. 279-300. DOI: 10.33067/SE.4.2024.13 Orobello C and Cirella GT (2021) Financialization of Water: Conceptual Analysis of the California Water Crisis. <i>Front. Environ. Sci.</i> 9:739180. doi: 10.3389/fenvs.2021.739180 Wybrane artykuły naukowe, rozdziały monografii, raporty z zakresu polityki publicznej oraz studia przypadków wskazane przez prowadzącego.		

	Uzupełniająca lista lektur	Cirella Giuseppe, Domańska Agnieszka, Orobello Christian, W: Smart technologies in urban engineering: proceedings of STUE-2023 / Arsenyeva Olga [i in.] (red.), Lecture Notes in Networks and Systems, 2023, vol. 2, nr 808, Cham, Springer, s.14-25, ISBN 978-3-031-46876-6. DOI:10.1007/978-3-031-46877-3_2
	Adresy eZasobów	

1. Potrzeby człowieka a problem mobilności społecznej

Pytanie problemowe:

Jeżeli polityka publiczna zakłada, że ludzie awansują społecznie poprzez zaspokajanie potrzeb w określonej kolejności, to komu takie założenie służy, a kogo pomija?

2. Hierarchia potrzeb Masłowa: geneza, popularność i wykorzystanie w polityce publicznej

Pytanie problemowe:

Co sprawiło, że piramida Masłowa stała się tak przekonującym i trwałym modelem oraz w jaki sposób intuicyjny obraz może wpływać na sposób myślenia o polityce społecznej?

3. Cztery główne krytyki modelu Masłowa: linearność, uniwersalność, niewidoczność strukturalna i podejście zdolności

Pytanie problemowe:

Która z czterech krytyk modelu Masłowa jest najtrudniejsza do obrony empirycznej i jakie dowody byłyby potrzebne, aby przekonać sceptyka?

4. Ekonomia polityczna i podejście zdolności

Pytanie problemowe:

Jeżeli dwie osoby osiągają taki sam dochód, ale dysponują różnymi możliwościami działania, to czego nie dostrzega hierarchia potrzeb Masłowa, a co wyjaśnia podejście zdolności?

5. Stratyfikacja społeczna i teorie mobilności

Pytanie problemowe:

W jakim stopniu mobilność społeczna jest determinowana jeszcze przed podjęciem indywidualnych decyzji i jak można to mierzyć?

6. Projektowanie badań: metody mieszane, analiza dyskursu i podejścia porównawcze

Pytanie problemowe:

Jeżeli dany model jest jednocześnie teorią psychologiczną i narzędziem polityki publicznej, to jakie metody badawcze są potrzebne do jego rzetelnej oceny?

7. Weryfikacja trafności teoretycznej modeli potrzeb człowieka

Pytanie problemowe:

Czy możliwe jest zaspokajanie potrzeb wyższego rzędu przy jednoczesnym niezaspokojeniu potrzeb podstawowych? Jakie przykłady potwierdzają lub podważają tę tezę?

8. Wyniki badań empirycznych: wynagrodzenia, ubóstwo i więzi społeczne

Pytanie problemowe:

Jeżeli więzi społeczne lepiej przewidują mobilność społeczną niż poziom dochodów, to czy polityka społeczna powinna wspierać budowanie relacji równie silnie jak transfery finansowe?

9. Strukturalne i intersekcjonalne perspektywy mobilności społecznej

Pytanie problemowe:

Czy samorealizacja jest uniwersalnym celem człowieka, czy raczej ideałem charakterystycznym dla określonych grup społecznych? Jakie konsekwencje ma to dla polityki publicznej?

10. Finansjalizacja podstawowych potrzeb: przypadek gospodarki wodnej w Kalifornii

	Pytanie problemowe: <i>Które podstawowe potrzeby powinny pozostawać poza mechanizmami rynkowymi i na jakich zasadach można wyznaczyć taką granicę?</i> 11. Szanse rozwojowe, wspólnota i więzi społeczne Pytanie problemowe: <i>Gdzie kończy się odpowiedzialność społeczeństwa za tworzenie szans rozwojowych, a zaczyna odpowiedzialność jednostki za własny sukces?</i> 12. Model „Architecture of Aspiration” Pytanie problemowe: <i>Czy redefinicja potrzeb jako praw i szans rozwojowych rzeczywiście zmienia możliwości działania polityki publicznej, czy jedynie nadaje nową nazwę istniejącym problemom społecznym?</i>
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.